

D E C I Z I E

30 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
În componența sa:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii
Cotruță

Natalia Simciuc
Liuba Pruteanu și Iurie

Examinînd cererea de recurs declarată de ÎS „Calea Ferată din Moldova” împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Centru, emisă la 24 iunie 2019, în cauza civilă nr.2c-130/18, prin care a fost admis renunțul SRL „Agrimec” de la acțiune împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova”, cu încetarea procesului și încasarea de la ÎS „Calea Ferată din Moldova” a cheltuielilor de judecată, după expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor Iurie Cotruță, a

c o n s t a t a t :

La 20 februarie 2018, SRL „Agrimec” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova” privind încasarea sumei în mărime de 12 170,31 lei și a cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 365,11 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000 lei.

La 13 septembrie 2018, avocatul Dodon Ion în interesele SRL „Agrimec” a depus cerere privind renunțarea la acțiune referitor la pretenția privind încasarea sumei din motiv că debitorul ÎS „Calea Ferată din Moldova” și-a executat obligațiile, totodată a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d.60-61)

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă la 24 iunie 2019, s-a admis cererea SRL „Agrimec” privind renunțarea la acțiunea depusă împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova” privind încasarea sumei.

Procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Agrimec” împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova” privind încasarea sumei, s-a încetat, menționându-se că nu se admite o nouă adresare în judecată a reclamantului, împotriva aceluiași pârât, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

S-a încasat de la ÎS „Calea Ferată din Moldova”, în beneficiul SRL „Agrimec”, taxa de stat în sumă de 365,11 lei, și costul cheltuielilor de asistență juridică de 3 000 lei.(f.d.74-75)

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 04 iulie 2019, reprezentantul ÎS „Calea Ferată din Moldova”, Crijanovschi Natalia, împuternicită prin procură (f. d. 81), a declarat recurs împotriva încheierii judecătorului Judecătorei Chișinău, sediul Centru, emisă la 24 iunie 2019, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii din 24.06.2019 în partea în care s-a dispus încasarea din contul ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul SRL „Agrimec”, taxa de stat în sumă de 365,11 lei, și costul cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 000 lei, emiterea unei decizii privind respingerea cerinței date ca fiind neîntemeiată. (f.d.77-80)

În conformitate cu prevederile art.425 din CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cum rezultă din materialele cauzei, încheierea primei instanțe a fost pronunțată la 24 iunie 2019, iar recursul declarat la 04 iulie 2019. Astfel, având în vedere că la materialele cauzei lipsește dovada recepționării încheierii recurate, Colegiul consideră că recursul a fost declarat în termenul legal.

În motivare, recurentul a reiterat că nu este de acord cu încheierea este neîntemeiată din motiv că instanța inferioară, eronat a reținut faptul de a încasa de la Î.S. „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul SRL „Agrimec”, costul cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 000 lei. Consideră că instanța nu a intrat în esența litigiului în vederea constatării și elucidării pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei, invocate de pârât, iar în consecință pârâtului Î.S. „Calea Ferată din Moldova” i-a fost lezat un drept procedural.

Totodată relevă că obligarea încasării de la Î.S. „Calea Ferată din Moldova” a sumei în mărime de 3000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, nu este una rezonabilă, justificată și reală, or, conform prevederilor art. 96 CPC, „instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile”.

Recurentul a indicat că potrivit pct.15 din Recomandările privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

A mai specificat că, pct. 16 din Recomandare, prevede că, „pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente:- dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată);- lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și orarul timpului aferent acestora. La determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată va ține cont de: complexitatea cauzei, noutatea și dificultatea problemelor juridice ridicate în speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; faptul

în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra pe alte dosare.

Reieșind din prevederile legale sus-menționate, conchidem că, concluziile instanței contravin materialelor cauzei, iar suportul probatoriu pe care aceasta și-a întemeiat concluziile este lipsit de pertinentă, nu are putere de probațiune și nu putea fi pus de instanță la baza soluției adoptate.

Totodată, invocă, că instanța inferioară, nu a ținut cont de faptul că, suma pretinsă în mărime de 3000 lei pentru acordarea asistenței juridice este una prea exagerată, această sumă depășește efortul și volumul de lucru (muncă) a avocatului, mai mult ca atât, avocatul în cazul litigiului dat, a participat doar la două ședințe de judecată medierea, care a avut loc la data de 14.03.2018. ora 15:00 și alta la - 04.10.2018. ora 09:10.

Prin urmare, este cert că instanța investită cu judecarea fondului a dat o apreciere incorectă litigiului dedus judecării, fiind interpretate eronat normele de drept material îngrădind astfel în mod nejustificat dreptul de acces efectiv la justiție garantat de ari. 6 și jurisprudența CEDO, or, potrivit ari. 6 § I a) CEDO, „orice persoanei are dreptul la o judecata publică echitabilă într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent și imparțial instituit de lege, care v-a hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Recurentul Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, nu a avut parte de un proces echitabil, deoarece instanța inferioară nu a motivat încheierea adoptată, în același timp recurentul a fost privat de dreptul de a fi auzit de către instanța de judecată, or, argumentele ÎS „Calea Ferată din Moldova” privind netemeinicia cererii privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică nu au fost examinate efectiv de către instanța inferioară.

În drept, în temeiul art. 427 lit. c) CPC, solicită instanțe de recurs admiterea recursului, casarea încheierii din 24.06.2019 în partea în care s-a dispus încasarea din contul ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul SRL „Agrimec”, taxa de stat în sumă de 365,11 lei, și costul cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 000 lei, emiterea unei decizii privind respingerea cerinței date ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art.423 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră neîntemeiat recursul declarat de reprezentantul ÎS „Calea Ferată din Moldova”, care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Astfel, în conformitate cu art.424 alin.(1) CPC, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătoria.

Conform art.427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din suportul probatoriu, instanța de recurs a constatat la 13 septembrie 2018, SRL „Agrimec” a depus cerere privind renunțarea la pretențiile din acțiune din motiv că au fost satisfăcute benevol de pârât și concomitent a solicitat obligarea pârâtului să compenseze cheltuielile de judecată suportate în ordinea art.97 alin.(2) CPC.(f.d.60-61)

Totodată, prin cererea înaintată, SRL „Agrimec” a solicitat obligarea pârâtului să compenseze cheltuielile de judecată suportate formate din cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3 000 lei, și taxa de stat în sumă de 365,11 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă la 24 iunie 2019, s-a admis cererea SRL „Agrimec” privind renunțarea la acțiunea depusă împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova” privind încasarea sumei.

Procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Agrimec” împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova” privind încasarea sumei, s-a încetat.

S-a încasat de la ÎS „Calea Ferată din Moldova”, în beneficiul SRL „Agrimec”, taxa de stat în sumă de 365,11 lei, și costul cheltuielilor de asistență juridică de 3 000 lei.(f.d.74-75)

Disponând încetarea procesului prima instanță și-a motivat soluția, ținând cont de prevederile art. 60 alin.(5) CPC.

În conformitate cu art. 265 lit. c) CPC, instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care reclamantul a renunțat la acțiune, renunțul fiind admis de instanță.

Conform art. 60 alin. (2) CPC, pe tot parcursul examinării cauzei, reclamantul este în drept să renunțe la acțiune, pârâtul este în drept să recunoască acțiunea, iar părțile pot înceta procesul prin tranzacție de împăcare.

Alin. (5) al aceluiași articol prevede că, instanța nu va admite renunțarea reclamantului la acțiune, nici recunoașterea acțiunii de către pârât, nu va confirma tranzacția dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului. Anterior confirmării tranzacției, instanța verifică respectarea prevederilor art.32 alin.(3) din Legea nr.137 din 3 iulie 2015 cu privire la mediere.

În baza art. 212 alin. (3) și alin. (4) CPC, dacă renunțarea reclamantului la acțiune, recunoașterea acțiunii de către pârât sau tranzacția părților sânt exprimate în cereri scrise, adresate instanței, ele se anexează la dosar, fapt menționat în procesul-verbal al ședinței de judecată. Înainte de a admite renunțarea reclamantului la acțiune, recunoașterea acțiunii de către pârât, înainte de a

confirma tranzacția părților, instanța judecătorească explică reclamantului, pârâtului sau părților efectele acestor acte de procedură.

Iar, art. 266 alin. (1) CPC, stipulează că, instanța judecătorească dispune încetarea procesului printr-o încheiere, care poate fi atacată cu recurs.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, constată că instanța de fond în mod întemeiat a ajuns la concluzia de a înceta procesul, or, acest fapt nu contravine prevederilor legii și nu încalcă drepturile și interesele legitime ale altor persoane, ale societății sau ale statului. Astfel, normele de drept procedural conferă părților posibilitatea de a dispune liber de drepturile și mijloacele procedurale, inclusiv de a retrage cererile depuse.

Cu referire la argumentele recurentului privind netemeinicia încheierii recurate în partea admiterii cerinței privind încasarea cheltuielilor de judecată Colegiul notează următoarele.

Prima instanță conchis faptul că reieșind din faptul că reclamantul SRL „Agrimec”, a suportat cheltuieli în legătură cu depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 365,11 lei taxa de stat și 3 000 lei, cheltuieli de asistență juridică, consideră necesar de a obliga pârâtul să compenseze respectivele costuri, ținând cont de prevederile art.97 alin.(2) CPC.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ Curții de Apel Chișinău consideră soluția dată în prezentul litigiu drept, una întemeiată, or, instanța ierarhic inferioară s-a expus în privința raționamentului privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul recurentului.

Prin urmare, argumentul recurentul precum că cheltuielile de asistență juridică și suportate de intimați sunt neprobate, Colegiul consideră argumentul respectiv neîntemeiat și urmează a fi respins din următoarele considerente.

Conform art. 97 alin.(2) CPC, dacă reclamantul renunță la pretenții din cauza faptului că au fost satisfăcute benevol de către pârât după intentarea acțiunii, instanța, la cererea reclamantului, îl obligă pe pârât să compenseze acestuia toate cheltuielile de judecată suportate în legătură cu intentarea procesului, inclusiv suma cuvenită pentru asistență juridică.

Potrivit materialelor cauze, se atestă că la 20 februarie 2018, avocatul Dodon Ion în interesele SRL „Agrimec” a depus în instanță cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova” privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.(f.d.4-6)

Prin ordinului de plată nr.14991 din 13 martie 2019 se confirmă faptul că ÎS „Calea ferată din Moldova” a achitat către SRL „Agrimec” suma de 12 170,31 lei, destinația plății fiind întoarcerii sumei pentru servicii conform nota de servicii nr.2260 din 21.12.2017.(f.d.31)

Așadar, raportând prevederile legale la circumstanțele speței, Colegiul conchide ÎS „Calea ferată din Moldova” la 13 martie 2018 a achitat datoria în mărime de 12 170,31 lei SRL „Agrimec” după intentarea procesului în judecată la 20.02.2018.

Prin urmare, având în vedere faptul că SRL „Agrimec” a renunțat la pretenția privind încasarea datoriei din cauza faptului că au fost satisfăcute benevol de către pârât după intentarea acțiunii, instanța întemeiat, la cererea reclamantului, a dispus obligarea pârâtului ÎS „Calea Ferată din Moldova” să compenseze cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 365,11 lei, confirmate prin ordinul de plată nr. 56 din 16.02.2018.(f.d.2)

Instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul recurentului precum că, încasarea cheltuielilor de asistență ca fiind neîntemeiat, or art. art. 97 alin.(2) CPC, expres prevede că, în cazul renunțării la acțiune după intentarea procesului, instanța de judecată, îl obligă pe pârât să compenseze reclamantului, inclusiv suma convenită pentru asistență juridică.

În această ordine de idei, instanța de recurs, notează că pentru a-și apăra interesele în instanța de judecată, SRL „Agrimec” a încheiat contractul de asistență juridică nr.3 din 16.02.2018 cu avocatul Dodon Ion. (f.d.1)

Potrivit materialelor cauzei, se atestă că avocatul Ion Dodon în calitate de reprezentant al persoana juridică SRL „Agrimec” a întreprins un șir de acțiuni în cadrul prezentului proces, și anume: a întocmit cererea de chemare în judecată în interesele SRL „Agrimec” fiind dactilografiată și semnată inclusiv de acesta, a certificat copiile de pe înscrisuri, a participat în ședințe de judecată, și a întocmit cerere privind renunțarea SRL „Agrimec” la acțiune.

În acest context, Colegiul civil, constată că, instanța inferioară întemeiat a ajuns la concluzia de a încasa din contul ÎS „Calea Ferată din Moldova” cheltuielile de asistență juridică în cuantum de 3000 lei.

Conform recomandării, privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată - de către Consiliul Uniunii avocaților din Republica Moldova, prin Decizia nr. 2 din 30.03.2012, pornind de la practica CEDO, care prevede că cheltuielile pentru asistență juridică și onorariul avocatului trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime, să țină cont de complexitatea cauzei; dificultatea problemelor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența.

În contextul normativ reiterat, raportat la materialele dosarului și circumstanțele prezentei cauze, instanța de recurs constată că suma de 3000 lei - cheltuieli de asistență juridică, este sumă reală, necesară și rezonabilă, în coraport

cu aportul avocatului la soluționarea cauzei. Mai mult decât atât, cauza s-a aflat pe rolul instanței de pe 20.02.2018.

Din cele relatate, nu este întemeiată și se respinge pretinsa afirmație a recurentului de încălcarea dreptul la un proces echitabil, or aceasta este una declarativă.

Prin urmare, respingând recursul instanța de recurs pune în evidență faptul că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale că, nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Totodată, instanța de recurs relevă că, conform jurisprudenței CtEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991*), pe când în recursul declarat, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Prin urmare, deoarece la judecarea recursului nu au fost constatate careva temeiuri de fapt și de drept, doveditoare a ilegalității încheierii contestate și care ar duce la casarea acesteia, Colegiul civil consideră că recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat cu menținerea încheierii primei instanțe, ca fiind una legală și întemeiată.

În conformitate cu art.426-427 din CPC, Colegiul civil,

D e c i d e:

Se respinge recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru, emisă la 24 iunie 2019, în cauza civilă nr.2c-130/18, prin care a fost admis renunțul SRL „Agrimec” de la acțiune împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova”, cu încetarea procesului și încasarea de la ÎS „Calea Ferată din Moldova” a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Președintele completului, judecătorul

Natalia Simciuc

Judecătorii:

Liuba Pruteanu

Iurie Cotruța